

Concurs internacional d'idees per al centre de Beirut

AUTORS: JOAN CABA, ORIOL HOSTENCH I ELOI MASFERRER

El juny de l'any passat es va convocar un Concurs internacional d'idees, obert per a arquitectes i estudiants, per al centre de Beirut, la capital del Líban. El Concurs l'auspiciava SOLIDERE, empresa que també s'encarrega de tota la renovació i la conservació del centre històric de Beirut.

El jurat, compost per Joan Busquets, Bernard Khoury i Donald Bates, entre d'altres, va decidir el maig passat. D'entre els 270 participants, va ser seleccionat un equip d'arquitectes grecs per reordenar la zona. Tres estudiants de l'ETSAB, Joan Caba, Oriol Hostench i Eloi Masferrer, van obtenir el segon premi en la seva modalitat i van ser convidats a participar en un fòrum obert per dialogar sobre la millor opció de reurbanització del centre històric de Beirut, actualment en ruïnes per culpa dels conflictes interns esdevinguts en les darreres dècades.

El projecte consisteix en la reconstrucció de la plaça dels Màrtirs, tenint en compte la volatilitat del projecte arquitectònic en el transcurs del temps i la càrrega històrica que implica reconstruir en una ciutat com Beirut.

BEIRUT: FRAGMENTS D'HISTÒRIA

Beirut és una ciutat especial. El seu passat, ple d'història, ha estat cobert de pols i sorra durant molts anys, però els darrers capítols de la seva història recent han ajudat a retrobar i, en alguns casos a descobrir una part oblidada de la ciutat. Beirut és una ciutat amb més de 5.000 anys d'antiguitat i amb dotze diferents etapes en la seva existència. Això fa que sigui única arreu del món, i el seu futur com a ciutat ha de correspondre amb el seu passat ric. Tot i així, Beirut ha aconseguit aquests canvis d'una manera traumàtica i dura, distorsionant cada vegada la fisonomia de la ciutat i deixant en l'oblit les eres passades. Sempre s'ha hagut de començar de zero, i creiem que això no hauria de tornar a passar.

La voluntat del projecte presentat és restaurar el llegat evolutiu de Beirut, reinterpretant i adaptant les traces antigues de la ciutat. I, per tant, aconseguir un procés de destil·lació i de recuperació històrica que la ciutat mai no ha tingut.

El procés de disseny que hem seguit per projectar el nou Beirut, ha consistit a recuperar les trames més significatives de la història de la ciutat, identificant els espais d'interès, edificis característics i fites importants en la forma i el funcionament de la ciutat. A aquest efecte, hem generat un esquema de zones per anys,

per capes. Entenem la ciutat com un cúmulo de fragments d'història que es munten uns sobre els altres generant una sola entitat capaç d'assumir la condició de centre històric de la ciutat.

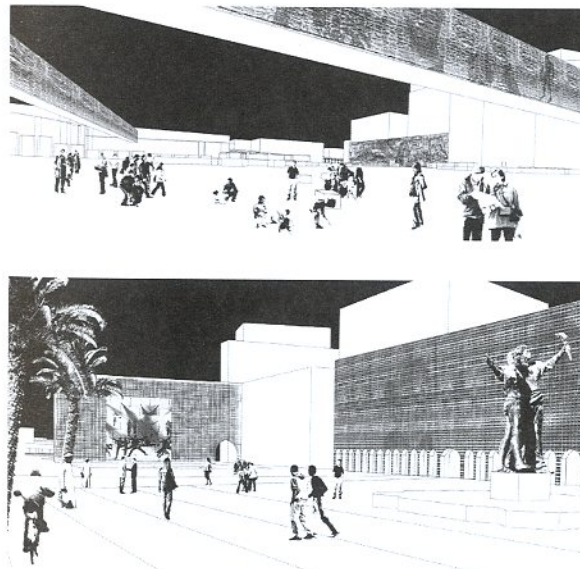
Després, hem homogeneïtzat l'esquema redibuixant totes les línies que havíem seleccionat, incorporant les ruïnes que encara es conserven i s'havien de preservar. D'aquí creiem que han de sortir els nous fonaments de la ciutat de Beirut. Fent això hem aconseguit trobar un paral·lisme entre les ruïnes i els nous fonaments. D'aquests nous fonaments fem sorgir a la superfície uns elements, com murs i arcades. Aquests elements seran les parts rígides i estàtiques de la ciutat al llarg del temps, i estructuraran la resta de la ciutat, variable en el temps.

Beirut ha canviat molt al llarg de la història; aquesta hauria de ser una de les seves característiques principals. Amb aquest projecte, només intentem controlar aquests canvis de manera que respectin part del llegat de la ciutat. No pensem que hi ha només una forma final per a una ciutat; les ciutats són organismes vius que evolucionen segons les necessitats de la societat o per fets externs o impredecibles. La nostra tasca d'arquitectes hauria de ser establir els mecanismes que assegurin el bon desenvolupament dels canvis. La proposta sobrepasa els límits de la plaça dels Màrtirs, juntament amb el gran eix rodant que hi arriba, i modifica l'estructura interna del centre de la ciutat. El "grand axis" ha d'arribar fins al mar, però d'una manera que respecti la identitat i l'escala del lloc per on passa. En la nostra proposta, l'eix no es talla, s'adapta, diferenciant tres sectors a dintre del recorregut de l'eix.

Dividim el trànsit de vianants i el rodat en dos camins diferents, a l'escala i la forma que la ciutat necessita, en una manera indirecta d'aproximar-se al cor de la ciutat, la plaça dels Màrtirs. Un sistema de petites places distribuïdes estratègicament en el recorregut genera relacions en diagonal entre elles fins a arribar a la gran plaça, concebuda com un espai tancat i rectangular. La part final de la plaça es deprimeix per generar un pas lliure fins al mar, i alhora dóna la possibilitat d'utilitzar-se com a teatre a l'aire lliure. A la part final de l'eix ubiquem els programes més lúdics de la ciutat, abocats al mar i les vistes de la badia. El museu d'història, un nou soc relacionat amb la vella llotja i noves botigues prop del mar es relacionen de manera que vagin dissolvent l'eix. La ciutat s'aproxima al port de manera indirecta i a través d'un espai tancat que difumina el final de l'eix.

PERSPECTIVES

COLLAGE A PARTIR DE LES DIVERSES ETAPES HISTÒRIQUES DE BEIRUT

